

overtuigd worden, moeten argumenten gezocht worden voor de waarde van de stembeheersing, van de lichamelijke controle tot grotere ontroeringskracht, want de achterdocht is groot, en men geeft er zich niet graag gewonnen en op het terrein van de emoties, zoals die magistraal getoond werden door Pierre Blokma en Catherine Tenbruggencate in *Gyges en zijn Ring*, wagen de Nederlandse critici zich schoorvoetend alsof op glad ijs.

En zo heeft deze jarenlange discussie met vrienden uit Noord en Zuid geleid tot ten eerste het weten dat ik het niet weet, en ten tweede dat ik ten zeerste op mezelf ben aangewezen, want hoezeer mijn oordelen ook bestreden worden, kan ik anders dan met Thersites uitroepen: "Moet ik dan neen zeggen aan mijn eigen ogen?" en mijn verwarring is nauw verwant aan de verwarring die we in 1955 misschien met wat leedvermaak hebben geconstateerd. Ten derde dat de relativiteit door zijn subjectieve uniciteit het gegeven is waarmee een criticus nuttig moet proberen om te gaan, want ik kan geen neen zeggen aan mijn eigen ogen; ten vierde dat tussen Noord en Zuid vreemde grenzen lopen, die zich vaak manifesteren op de meest onverwachte momenten zodat we dichtbij en ver zijn tegelijkertijd. Ten vijfde:

dat ik er langzamerhand diep van overtuigd geraakt ben, en dit vooral als ik mijn ervaringen in de theater Nederlanden leg naast de ervaringen in andere Europese culturen, dat de problematiek van de acteur en zijn relatie tot de tekst onze theatercultuur vandaag niet alleen heel boeiend maar ook uniek maakt. Hier worden binnen het theater discussies tussen eigenzinnige persoonlijkheden gevoerd, die theater maken dat daarom geen lijn vertoont. In de plaats komt een veld van spanningen, waarbij niets meer voor de hand ligt, en het zoeken en tasten naar de diepe gronden van het theatermaken de wezenlijke bestanddelen zijn. Een unieke periode in onze eigen theatergeschiedenis en ook een uniek en origineel moment binnen de Europese context. Ten zesde en ten leste dat ik dit inzicht te danken heb aan het bezoeken van zoveel vertoningen in Noord en Zuid, en vooral aan de gepassioneerde discussies die daarop binnen de jury zijn gevolgd, zodat de verschillen tussen Noord en Zuid die, omdat ze precies zo duidelijk aan het licht komen dank zij de samenwerking tussen Noord en Zuid, een grote intellectuele stimulans zijn. Zo hebben de discussies binnen de jury veel verderstreckende gevolgen dan gewoon op het einde van elk seizoen een lijstje met producties afleveren. Je

wilde dat er meer plaatsen bestonden waar zo open, zo gepassioneerd en zo leerrijk over theater werd gepraat. Ja, indien zich de vleugels van het verstand roeren, dan wel hier, mijn vriend Thersites.

En bij dit alles heb ik ook ervaren dat in Noord en Zuid het aanwezige talent bij de spelers van een vaak verbluffende rijkdom is, want hoe de esthetische discussies ook verlopen, eerst moeten er acteurs aanwezig zijn om onze verbeelding van maker en publiek op gang te brengen. De passie voor het toneelspele, die je in het Theaterfestival kunt zien bij de oude rot in het vak Julien Schoenaerts heb ik evenzeer ervaren bij de jonge Catherine Tenbruggencate in *Gyges en zijn Ring*, bij Ben Luppés in *Wozzeck*, bij Anneke Blok in *Overgewicht: Vormloos, Onbelangrijk*, bij Frank Vercruyssen in *Public Enemy*: en ik kan zo doorgaan over Jan Declair, Gijs Scholten van Asgath, Els Dottermans, Herman Gilis, Warre Borgmans tot Betty Schuermans en verder. Oud en jong, Noord en Zuid zijn daar broederlijk verenigd.

Johan Thielemans.

HUGO CLAUS ONDER DE TORENS

Een gelegenhedsstuk, geschreven voor het NTG Regie : Sam Bogaerts ■ Van 15 oktober tot 20 november

Hoe een schouwburg passend te heropenen ?

De torenhoge vraag is voor Hugo Claus een uitgelezen gelegenheid omde geliefde thema's als blokken te stapelen. Theater op het theater, satiriek, anecdotiek, maar achter de grap grijnst de demon, in het banale verpopt zich de mythe. Volkseigen joligheid kantelt surreëel in tedere theaterpoëzie.

Nog tijdens 1993-'94 :

Tailleur pour Dames

(Georges Feydeau, regie Jean-Pierre de Decker),

Duifke Klok

(Karst Woudstra, regie : Jan Devos),

Nathan de Wijze

(G.E. Lessing, regie : Eddy Vereycken),

Tante Euthanasie gaat achteruit

(Kamagurka, regie : Sam Bogaerts).

Vanaf 1 november elke dinsdagavond in NTG-Minnemeers : het Salon van Sam Bogaerts met o.a. werk van Kamagurka en Anatomie van Heiner Müller.

NTG-ABONNEMENT (5) : 1.750 BF

THEATERKAART (10) : 3.000 BF

ABB
ABB
verzekeringen

Inlichtingen 09/225.32.08

NTG, St.-Baafsplein 17, B-9000 Gent

CERA
BANK